

ΑΠΩΛΕΙΑ «Έφυγε» ο βετεράνος Ηλίας Καρταλαμάκης

Για το τελευταίο του ταξίδι «πέταξε» την Κυριακή 2 Δεκεμβρίου ο Υποπτεράρχος Ηλίας Καρταλαμάκης. Γεννημένος το 1916 στη Λιβαδειά, μπήκε στην Πολεμική Αεροπορία το 1937 με την 7η Σειρά Ικάρων, για να ακολουθήσει μια σημαντική αεροπορική καριέρα με πιλότοisia δράση στην Ελλάδα, τη Μέση Ανατολή (Ιράκ και Β. Αφρική), την Ιταλία και ξανά στην Ελλάδα την περίοδο του Εμφυλίου. Διετέλεσε μεταξύ άλλων διοικητής της ιστορικής 335 ΜΔΒ, της 111 ΠΜ από τη συγκρότησή της, της 110 ΠΜ και της Σχολής Αεροπορίας. Κατέλαβε επίσης σημαντικές επιτελικές θέσεις σε εθνικό και ΝΑΤΟϊκό επίπεδο, μέχρι την απροσδόκητη και άδικη αποστρατεία του τον Δεκέμβριο του 1966. Παρά τη δικαίωσή του λίγο καιρό μετά, η έλευση της Χούντας δεν επέτρεψε ποτέ την πραγματική αποκατάστασή του.

Από τη δεκαετία του 1980 και έπειτα ασχολήθηκε συστηματικά με τη συγγραφή βιβλίων, έργο που αναγνωρίστηκε όχι μόνο από την Ακαδημία Αθηνών, η οποία το βράβευσε το 1980, αλλά και από τους συναδέλφους του και τους φίλους της αεροπορίας. Είχαν προηγηθεί, αρκετά χρόνια πριν, τα «Μέσα από το Σκοπευτικό μου» και «Εφόρμησις Αετών», τα οποία είχε γράψει μέσα στον πυρετό των μαχών του Β' Π.Π. και του Εμφυλίου αντίστοιχα, ενώ τον συγγραφικό του κύκλο ολοκλήρωσε η έκδοση του τόμου «Ο Γολγοθάς ενός Αεροπόρου» του 2008. Στους νεότερους αφήνει σημαντική κληρονομιά όχι μόνο την πιλότοisia αεροπορική και συγγραφική του δραστηριότητα, αλλά και τις αξίες με τις οποίες πορεύτηκε στην επαγγελματική και κοινωνική του ζωή και την αγάπη

με την οποία υποδεχόταν κάθε φίλο της Πολεμικής Αεροπορίας που διψούσε να μάθει για την ιστορία της. Τον Ηλία Καρταλαμάκη, ο οποίος κηδεύθηκε με τις προσήκουσες τιμές στο Κοιμητήριο Παπάγου στις 4 Δεκεμβρίου, αποχαιρέτησαν, εκτός από την οικογένειά του, οι λίγοι εναπομείναντες συμπολεμιστές του, οι πολλοί φίλοι του και εκπρόσωποι της Πολεμικής Αεροπορίας, την οποία είχε και ο ίδιος τιμήσει με πολλούς τρόπους.

Προσωπικός αποχαιρετισμός

Τον Ηλία Καρταλαμάκη τον γνώρισα, όπως και πολλοί άλλοι, χάρη στα βιβλία του. Σε εφηβική ακόμα ηλικία τον επηρέησαν στο σπίτι του στην οδό Ιωνίας τον Οκτώβριο του 1990, θυμωμένος που ο πατέρας μου δεν είχε τύχει μέχρι τότε να μου αναφέρει ότι τον γνώριζε χάρη

σε μια περίεργη, μακρινή, οικογενειακή σχέση. Με εντυπωσίασε και με συγκίνησε από την πρώτη στιγμή. Δεν ξέρω αν αυτό είχε να κάνει με το αρχοντικό του παρόστη, τη ζεστασιά με την οποία με καλωσόρισε στο σαλόνι του σπιτιού ή την αφιέρωση που έγραψε στην πρώτη σελίδα: «στο νεαρό Γεράσιμο [...] με τις ευχές μου να πετύχει στα όνειρά του και να γίνει κάποτε συνάδελφος».

Δεν είχα τελικά ποτέ την ευκαιρία να γίνω συνάδελφός του, αλλά είχα το πρόνομο να «πετάω» κι εγώ πολλές φορές μαζί του, ακούγοντας τις διηγήσεις του από την ιστορία της Πολεμικής Αεροπορίας. Και είχε τόσο πολυπύλο να πει! Δεν ήταν μόνο τα όσα είχε ζήσει ο ίδιος μέσα στο Hurricane, το Spitfire, πέφτοντας με το αεροπλάνο του στην έρημο, «εκτοξευόμενος» αργότερα στον αέρα με τα πρώτα αεριοθούμια, δοκιμάζοντας το G-91 στην Ιταλία, σπίνοντας την 111 ΠΜ ή εκπαιδεύοντας νεαρούς ιταμένους ως διοικητής της Σχολής Ικάρων. Εξίσου συναρπαστικές και αποκαλυπτικές ήταν και οι διηγήσεις του για όσα είχε μάθει από τους παλιότερους θρύλους σαν τον Βεληλούδι, τον Ποτημιάνο, τον δάσκαλό του Βλάντουση, για τον οποίο πάντα μιλούσε με συγκίνηση και σεβασμό. Μέσα από την έρευνα και τα βιβλία του διέσωσε τις μοναδικές του μαρτυρίες, έγινε ο σύνδεσμός μας με το πιλότοisia ιστορικό παρελθόν της ΠΑ και ταύτισε με την ιστορική της συνειδητοποίηση.

Ακόμα περισσότερο από αυτές καθου-τέ τις ιστορίες, θυμάμαι την αγάπη με την οποία άνοιγε το σπίτι και υποδεχόταν εμένα και κάθε φίλο της ΠΑ που ήθελε να μάθει για την ιστορία της. Καθισμένος σχεδόν πάντα στην πολυθρόνα του κοντά στο παράθυρο, συχνά με τον αγα-

Στην έρημο με συναδέλφους του, ακολουθώντας στην έλικα του Hurricane. (ΙΩΜ)

τημένο Μαξ (που πάντα υποδεχόταν τους επισκέπτες στην εξώπορτα και που κάποτε χρειάστηκε να τον ψάχνουμε μαζί στο απέναντι πάρκο!) να τριγυρίζει στα πόδια του. Ή μέσα στο γραφείο του, μάταια προσπαθώντας να εντοπίσει στο τεράστιο και ακατάστατο αρχείο μια φωτογραφία ή ένα έγγραφο. Με το περίφημο τετράδιο-ευρετήριο επαφών στα γόνατά του. Τον θυμάμαι να περιγράφει δακρυσμένως τη μοιραία πτήση του διοικητή του Βολωνάκη κοντά στη Θεσσαλονίκη, να μιλάει θυμωμένος ακόμη για τον άδικο χαμό του φίλου του Δημ. Βουτινά. Ή πικραμένος για τον τρόπο που εκδιώχθηκε από την Πολεμική Αεροπορία. «Με έδιωξαν με το χαρακτηρισμό του κομμουνιστή, εμένα που είχα πολεμήσει στον Εμφύλιο, που έδωσα τα πάντα για την Αεροπορία» ήταν το παρόνομό του.

Ήταν αυτή η πίκρα, αλλιά και η αγάπη του για την ιστορία της Πολεμικής Αεροπορίας που τον έκαναν να φροσιωθεί σχεδόν ολοκληρωτικά και για πολλά χρόνια στη συγγραφή. Κοντά του πάντα η κυρία Σούλα, σύντροφος της ζωής του - και πάντα υπέροχη οικοδέσποινα για κάθε επισκέπτη! Σε εκείνη είχε αφιερώσει το πρώτο του βιβλίο «για την κατανόηση, υπομονή και συνδρομή της στα σκληρά αυτά χρόνια της συγγραφής». Πού να ήξερε τη συνέχεια! Από τότε (1982) πέρασαν άλλα 28 (!) χρόνια πριν ο «Αεροπόρος», όπως του άρεσε να γράφει στο εξώφυλλο αντί για τον βαθμό του, αποφασίσει να εγκαταλείψει το γράψιμο, έχοντας στερηθεί σε μέγιστο ποσοστό την όρασή του. Στα προηγούμενα του τελευταίου βιβλίου, που χρειάστηκε να υπαγορεύσει στον γιο του Δημήτρη, ζητούσε μια συγγνώμη από τη γυναίκα του, που δεν άκουσε όταν του ζητούσε να περιορίσει τις ώρες εργασίας του.

Η απόλεια της όρασής του ήταν η αιτία που δεν μπόρεσε να διαβάσει μόνος του τις λίγες σειρές που είχα γράψει, παρουσιάζοντας αυτό το τελευταίο του βιβλίο από τις σελίδες της Πτήσης. Χρειάστηκε να του το διαβάσω εγώ, σχεδόν κομπιάζοντας. Η συγκίνηση που έδειξε και το «ευχαριστώ» που μου είπε είναι από τις πιο σημαντικές στιγμές που έχω κρατήσει ως δημοσιογράφος, αλλιά και ως άνθρωπος. Νομίζω πως ψήλωσα πολλούς πόντους εκείνο το απόγευμα,

Ποζάροντας για τον επίσημο φωτογράφο της RAF τον Ιούλιο του 1942. (IWM)

νιώθοντας ότι είχα καταφέρει να του επιστρέψω έστω και κάτι ελάχιστο από όσα μου/μας είχε ήδη χάσει εκείνη.

Γ. Βέβης

Ηλίας Καρταλαμάκης - Αφιέρωμα (4/12/12)

[Τον επικήδειο που ακολουθεί εκφώνησε ο Αντιπέρραρχος (Ι) ε.α. Κώστας Χατζηηάκος της 10ης Σειράς Ικάρων, επί σειρά ετών πρόεδρος της RAFA Αθηνών]

Η σημερινή αποχαιρετιστήρια παρουσία μας στον ιερό αυτό χώρο αποτελεί χρέος προς μια εξέχουσα αεροπορική προσωπικότητα. Είναι πικρή η ώρα του τελευταίου αποχαιρετισμού, όμως δεν θα πρέπει να θρηνήσουμε.

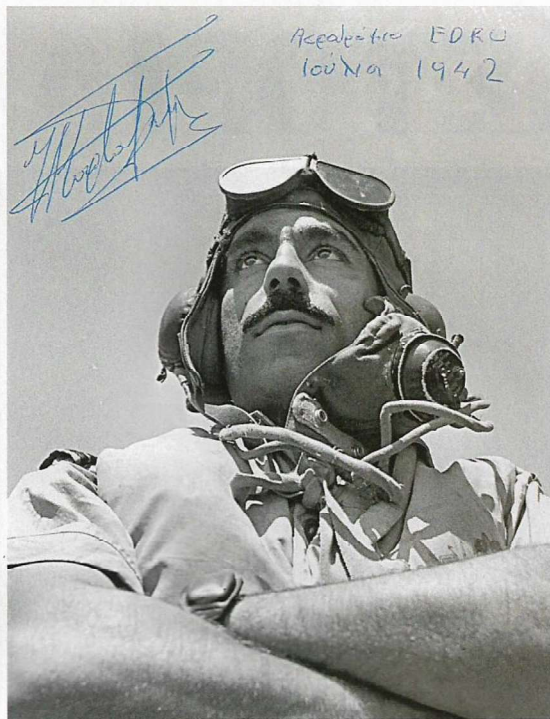
Όταν κάποιος έχει σταδιοδρομήσει επάξια, όταν έχει εκπληρώσει στο ακέραιο το χρέος του προς την Πατρίδα, όταν έχει τιμήσει το αξίωμά του και την προσωπική ιστορία του την χαρακτηρίζει η συνέπεια, το ήθος και η αξιοπρέπεια, όταν έχει καταξιωθεί στον χώρο που τάχθηκε και, τέλος, σε αρκετά προχωρημένη ηλικία πέφτει ψυχικά όρθιος, αυτό είναι ευλογία.

Με την άδεια της οικογένειας και με τις ευλογίες της Εκκλησίας, στον περιορισμένο χρόνο που μου επιτρέπει η ιερότητα της τελετής, είναι χρέος μου να πω λίγα λόγια και εκμέρους των μελών του Συνδέσμου των Παλαιμάχων Αεροπόρων της περιόδου 1940-1945, για τον άνθρωπο, τον συνάδελφο, τον πολεμιστή Ηλία Καρταλαμάκη, με τον οποίο με συνέδεε μακροχρόνια συναδελφική και οικογενειακή φιλία.

Διακρίθηκε και καθιερώθηκε ως ο άνθρωπος της δράσης και της προσφοράς, της συνεχούς παρουσίας, ο πολεμιστής της πρώτης γραμμής, πρότυπο αεροπόρου μαχητή.

Αγάπησε την αεροπορία, εργάστηκε γι'

Συγκινημένος κατά τη βράβευσή του από την Ακαδημία Αθηνών για το συγγραφικό του έργο το Δεκέμβριο του 1990. (Αρχείο Η. Κ.)

Παραλαμβάνοντας τη διοίκηση της Σ.Ι. από το φίλο και συμπολεμιστή του Δ. Βουτινά. (Αρχείο Η. Κ.)

Διοικητής της Σχολής Ικάρων. (Αρχείο Η. Κ.)

Τον Ιούλιο του 1966, λίγο πριν την αποστρατεία του, επιστρέφοντας από την Ιταλία με το C-47. (Αρχείο Η. Κ.)

Υποδεχόμενος τον Α/ΓΕΑ Κελαϊδώνη στην 111 ΠΜ, της οποίας υπήρξε πρώτος διοικητής. (Αρχείο Η. Κ.)

αυτήν, άντεξε στις περιπέτειες του πολέμου, υπέμενε στις ταλαιπωρίες, ποτέ δεν υπολόγισε κινδύνους και, αφού καταξιώθηκε σαν Έλληνας Αεροπόρος, αφήνει βαριά και πολύτιμη κληρονομιά το έργο του.

Ζούσε τα τελευταία χρόνια εν ηρεμία, πλήρης αναμνήσεων ενός παρελθόντος γεμάτου από έντονες συγκινήσεις και εμπλουτισμένου με πολλές και άγνωστες στους πολλούς συγκλονιστικές εμπειρίες.

Από θεία παραχώρηση γλύτωσε απ' τη συμφορά που έληξε την ανθρωπότητα και έζησε τη χαρά της επιστροφής μας στην ελεύθερη Ελλάδα από την Ιταλία, με τα αεροπλάνα μας, νικητές,

όνειρο και ελπίδα που έτρεφε τα νεανικά μας χρόνια.

Δεν είναι εύκολο να μιλήσει κανείς για τον Καρταθαμάκη μέσα στα τόσο περιορισμένα χρονικά όρια. Η προσφορά του είναι τόσο εκτεταμένη, που, ό, τι και να πει κανείς συνοπτικά, φοβάμαι πως τον αδικεί, όταν μάλιστα πρόκειται για λόγια που λέγονται και ακούγονται μετά θάνατον.

Για τον λόγο αυτό, περιορίζομαι μόνο στα ολίγα που είχα την ευκαιρία να γράψω για τον Καρταθαμάκη σε ειδικό αφιέρωμά μου απευθυνόμενος στα Μέλη του Συνδέσμου μας, περίπου δεκαπέντε χρόνια πριν, τότε που ζούσε. Ήταν Μέλος του Δ.Σ. και ήταν απ' αυτούς που πιστεύ-

αμε ότι η απόδοση της οφειλόμενης τιμής προς καταξιωμένους πολέμαρχους πρέπει ν' αποδίδεται ΕΝ ΖΩΗ και όχι μετά θάνατον. Η καθ' οιονδήποτε τρόπο απόδοση τιμής σ' αυτούς που έκαναν το καθήκον τους δεν αποτελεί απαίτηση από μέρους των, ούτε πρόκειται να μας κάνει χάρη η Πολιτεία. ΕΙΝΑΙ ΧΡΕΟΣ ΑΥΤΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΦΟΡΕΩΝ. Μηροστά στον νεκρό λέγονται μόνο αλήθειες και πρέπει ν' ακούγονται όσο ενοχλητικές κι αν φαίνονται.

Σταδιοδρόμησης επάξια και τίμησε την αεροπορία σε ό, τι τού εμπιστεύτηκε. Υπήρξε υπόδειγμα θάρρους, παράδειγμα Αξιοματικού Αεροπόρου. Επαγγελματικά άψογος, κέρδισε τον σεβασμό και τη γενική παραδοχή όλων εκείνων που τον γνώρισαν και συνεργάστηκαν μαζί του.

Τιποφορήθηκε επάξια Ιστορικός της Αεροπορίας μας. Επισημαίνω αυτή τη μεγάλη και αξιόλογη εργασία του. Χωρίς αυτήν την ιστορική μαρτυρία,

προϊόν μόχθου αληθιά και αγάπης για την Αεροπορία, αμφιβάλω εάν οι νεότεροι -εντός και εκτός Αεροπορίας- θα γνώριζαν ότι έγινε κάποιο πόλεμος και ότι η Αεροπορία μας έκανε κατά τον καλύτερο τρόπο το χρέος της. Οι γραπτές μαρτυρίες είναι αυτές που μένουν. Η καταγραφή των ωραιότερων στιγμών της αεροπορικής μας διαδρομής θα είναι πολύτιμο βοήθημα για τους ιστορικούς του μέλλοντος. Προβλήματα και αγώνες, σκοτωμοί, ατυχήματα και ξενύχτια μέσα σε χαρακώματα ή κάτω από αεροπλάνα που βρίσκονται εν αναμονή εκτέλεσης κάποιας πολεμικής αποστολής, αναμνήσεις από αιχμαλωσίες και τόσες άλλες περιπέτειες, αυτά μαζί με μοναδικές φωτογραφίες και εικόνες απ' τα νιάτα που χάθηκαν θα προσφέρουν μεγάλες συγκινήσεις στις επόμενες γενιές - να μια μεγάλη και μοναδική προσφορά του Καρταθαμάκη και ο' αυτόν τον τομέα.

Τιμή λοιπόν γι' αυτόν, αλλά και τιμή για την αγαπημένη του σύζυγο Σούλα, η οποία υπομονετικά τού παραστάθηκε επί δεκαετίες, δίπλα του αρωγός και παρυστάτης με υπομονή και κατανόηση, γιατί γνώριζε ότι μόνο έτσι θα ολοκληρωνόταν αυτό το μεγάλο και μοναδικό έργο που κληρονομήσαμε. Αγαπητέ Ηλία. Δεν ξέρω αν κατά κάποιο

τρόπο μάς ακούς. Ξέρω πως είχες πίστη στην καρδιά σου. Αν λοιπόν κάτι δικό σου πιθανό να ακόμα ανύμειδά μας, θα ήθελα να προσθέσω δυο λόγια ακόμα.

Απομείναμε λίγοι, αλλά και οι πιο τυχεροί, γι' αυτό και δεν είμαστε αγνώμονες. Νιώσαμε τις χαρές της ζωής, όταν οι περισσότεροι απ' τους φίλους και συμμαχητές μας έφυγαν απ' τη ζωή στα 22 έως 25 τους το πολύ χρόνια. Δημιουργήσαμε οικογένειες και φεύγουμε ο ένας μετά τον άλλο μέσα στη στοργική και ζεστή αγκαλιά των δικών μας, όπως κι εσύ μέσα στην αγάπη και τη φροντίδα των, ως τις τελευταίες στιγμές σου.

Υπήρξες σεμνός και ό, τι έκανες στη διάρκεια της αεροπορικής διαδρομής σου ήταν:

- από βαθιά συναίσθηση του χρέους προς την Πατρίδα
- από πίστη στον όρκο που έδωσες και τον τήρησες στο ακέραιο ως Αξιοματικός Αεροπόρος
- από συνέπεια προς τον ίδιο τον εαυτό σου.

ΘΑΡΡΑΛΕΟΣ-ΠΙΣΤΟΣ-ΕΙΛΙΚΡΙΝΗΣ το τρίπτυχο του χαρακτήρα σου.

Στο μακρινό ταξίδι προς την αιωνιότητα, ξεκουράσου. Οι ολίγοι που έχουμε απομείνει, μαζί με τους παρόντες απ' όσους σε γνώρισαν και συμμερίστηκαν τις χαρές και τις αγωνίες σου, σε αποχαιρετούμε και σε ασπάζομαστε, καλή μας φίλε.

Κώστας Αθαν. Χατζηγήτας

Βαθιά φυλαγμένη ανάμνηση

Τέλη της δεκαετίας του '80, διψώντας για πληροφορίες σχετικά με την ιστορία της Πολεμικής μας Αεροπορίας, άκουσα για πρώτη φορά το όνομα του Ηλία Καρταθαμάκη. Βετεράνος του Β' Π.Π. και ακούρατος εργάτης της Αεροπορίας από μάχιμες και επιτελικές θέσεις, πέθανε όμως αυτών και συγγραφέας, ικνηλάτης της ιστορίας του Όπλου που τόσο αγάπησε και τίμησε. Διάβασα σε φωτοτυπίες τα δύο μέχρι τότε βιβλία του και ένιωσα μια ακαταμάχητη επιθυμία να επικοινωνήσω μαζί του, να ρωτήσω τόσα και τόσα πράγματα που φάνταζαν τότε εξωτικά στο μυαλό μου: Navion, Magister, Argus, P-51D Mustang, FIAT G-91...

Με την αγαπημένη του σύζυγο Σούτσια, που τον συντρόφεψε μέχρι το τέλος της ζωής του. (Αρχείο Η. Κ.)

Με μεγάλη χαρά δέχτηκε να ακούσει τις ερωτήσεις μου και να δώσει τεκμηριωμένες απαντήσεις, αφού, όπως αποδεικνυόταν, απλά μοιραζόταν μαζί μου τα βιώματά του, έχοντας σε ό,τι του ζητούσα προσωπική εμπλοκή! Τον πρωτοσυνάντησα στη Θεσσαλονίκη, τον Οκτώβριο του 1996, όταν μαζί με τον Γιώργο Παναγιώδη και τον Τριαντάφυλλο Τσαγανά-Τακαντζά τον συνοδεύσαμε στο μνημείο που είχε στηθεί στο σημείο συντριβής του Διοικήτη της 335 Μ.Λ. Ν. Βοιωτών στη Θεσσαλονίκη τον Οκτώβριο του 1946. Έμελλε να συναντηθούμε για δεύτερη και στερνή φορά τον Ιούλιο του 2008. Μαζί με τους αγαπητούς φίλους Γ. Βέβη και Γ. Μιλιανά αποφασίσαμε να κάνουμε αυτό που και σήμερα θεωρώ ιδανική πράξη έκφρασης σεβασμού και ευγνωμοσύνης προς δύο θρυλικούς Έλληνες αεροπόρους, τον Ηλία Καρταλαμάκη και τον Νικόλαο Κοσκινά, χειριστή Martin Baltimore κατά τον Β' ΠΠ, αιχμάλωτο πολέμου στο Stalag Luft I στη Γερμανία και από τους πρώτους χειριστές C-47 Dakota της ΕΒΑ το 1947. Η ιδέα ήταν να τους συναντήσουμε στο σπίτι τους και να τους συνοδεύσουμε στο Μουσείο της ΠΑ στο Τατόι, δίνοντάς τους την ευκαιρία να βρεθούν ανάμεσα στους μεταλλικούς συντρόφους τους, να ξαναβιώσουν, κοιτάζοντας και αγγιζοντάς τους, έστω μια σπίθα της φλόγας που λαμπύριζε στα μάτια και την ψυχή τους κάθε φορά που δένονταν στο πιλοτήριό τους. Και οι δυο τους δίνοναν ήδη τη δέκατη δεκαετία της ζωής τους κι όμως με μεγάλη χαρά δέχτηκαν το κάλεσμά μας και με απίστευτη ανυπομονησία περιμέναν το πρωινό της 3ης Ιουλίου του

2008 για να ξαναπεράσουν την πύλη του Αεροδρομίου Τατοΐου. Οι στιγμές της περιήγησής τους στο υπόστεγο «Λέρος» του Μουσείου ΠΛΘ μου μείνουν αξέχαστες. Ο Ηλίας Καρταλαμάκης χέρι-χέρι με τον Γεράσιμο και ο Νικόλαος Κοσκινάς υποβασταζόμενος από τον Γιάννη σταματούσαν μνηροπατά σε κάθε αεροπλάνο ρουφώντας με τα μάτια τους, προσπαθώντας όχι πια να μπουν οι ίδιοι στο πιλοτήριό του, αλλά να το εγκλιωβίσουν για πάντα μέσα στην ψυχή τους, όντας αναπόσπαστο κομμάτι της. Ο Νικόλαος Κοσκινάς, παρά την πολύ αδύνατη λόγω γήρατος μνήμη του, κοιτάζοντας με δέος γύρω του ψιθύρισε: «Είναι το Μουσείο εδώ, το Μουσείο της Αεροπορίας. Τέτοια πράγματα πού να τα ξαναδώ στη ζωή μου... εγώ δεν ξέρω τίποτα, κατάλαβα και είπα ότι, όπως είναι εδώ πέρα, Ναός είναι...». Ο Ηλίας Καρταλαμάκης, διατηρώντας απόλυτη διαύγεια πνεύματος, απαντούσε σε κάθε ερώτησή μας και άφηνε τη μνήμη του να τον ταξιδεύσει πίσω σ' εκείνα τα χρόνια, ενθουσιάζοντας και μοιραζόμενος μαζί μας περιστατικά από την υπερδραστήρια αεροπορική του ζωή. Και οι δυο τους πετούσαν νοερά εκεί ψηλά, μη δίνοντας καμιά σημασία στο αργόσυρτο βήμα τους που δεν εννοούσε να αποχωριστεί το ιερό χώμα της Δεκέλειας. Έναν χρόνο μετά, τον Ιούλιο του 2009, ο Νικόλαος Κοσκινάς απεβίωσε. Τον Δεκέμβριο του 2012 τον ακολούθησε στο μεγάλο ταξίδι και ο Ηλίας Καρταλαμάκης. Όσα χρόνια κι αν περάσουν, όλοι όσοι μοιραστήκαμε εκείνο το πρωινό του Ιουλίου στο Μουσείο της Πολεμικής

Θέμης Βρανάς

Με το συμπολεμιστή του Νίκο Κοσκινά, στην τελευταία κοινή τους «πολεμική αποστολή», στο Μουσείο της ΠΑ στο Τατόι το 2008.

